

Kommentarer til Finansministeriets redegørelse om dynamiske effekter af offentligt forbrug og investeringer

John Smidt

Nationaløkonomisk Forening møde

12. juni 2018

Dynamiske effekter er et vigtigt emne

Mange gode og relevante betragtninger

- Offentligt forbrug og offentlige investeringer kan påvirke både arbejdsudbud og produktivitet
  - Og derigennem velstand og de offentlige finanser
  - Men selvfølgelig også samfundsvelfærden mere bredt
- Effekten kan være både positiv og negativ
  - Varierer fra udgiftsområde til udgiftsområde
  - Vigtigt at skelne mellem gennemsnit og marginale effekter
- Offentlige udgifter vanskeligere at håndtere end skatter
  - Virker ad flere kanaler og ikke bare gennem efter-skat realindkomsten
  - Antallet af empiriske undersøgelser begrænset
  - Sværere at opstille generelle regneregler – lang vej igen...

Finansministeriet, "Den offentlige sektor er for stor"

I forhold til at maksimere velstanden

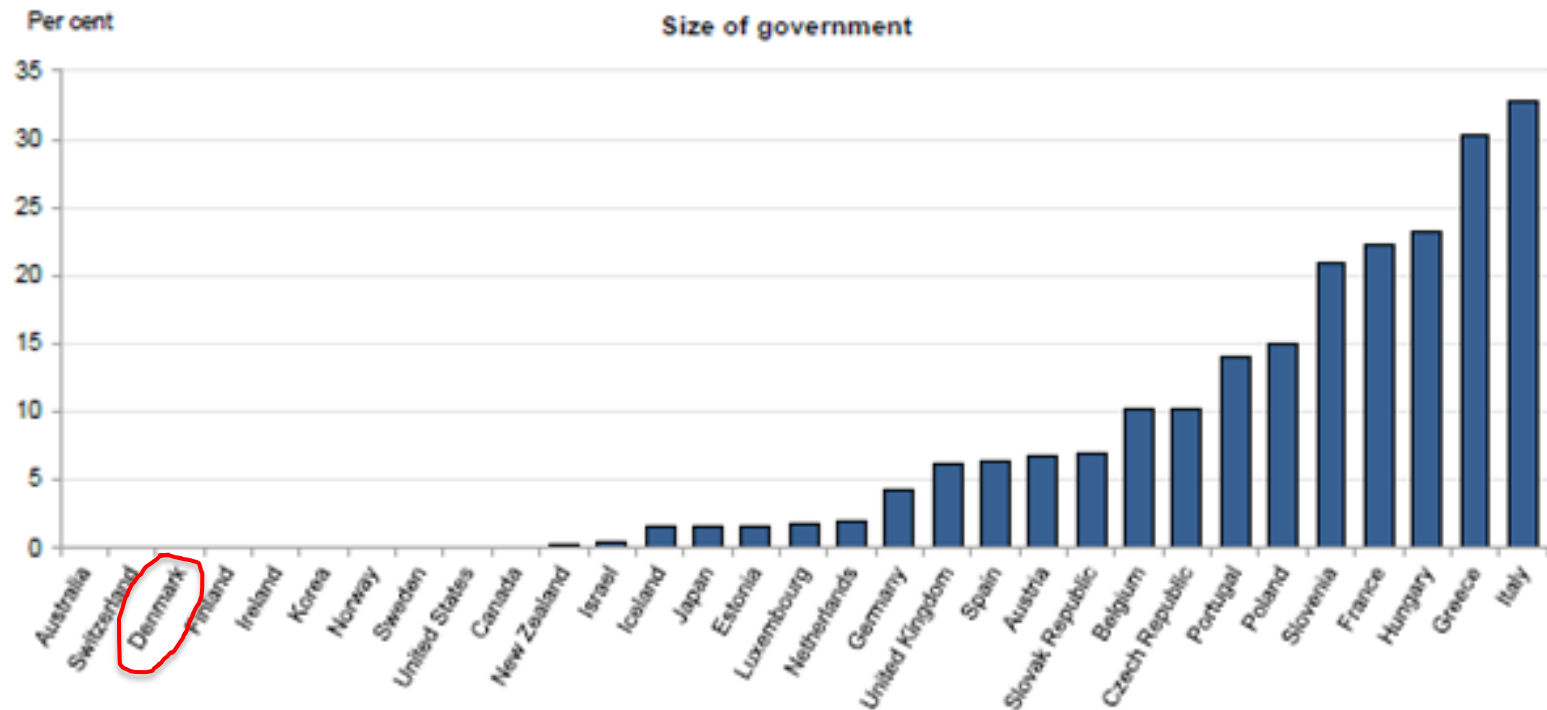

- De (potentielt positive) marginale effekter af øgede offentlige udgifter *aftagende* (og måske negative, dvs. fortegn usikkert)
- Der er negative effekter på velstanden af øgede skatter – og forvriddingerne er *stigende* i skattetrykket
- I en *lille offentlig sektor* er der *positive velstandseffekter* af at øge skatter og offentlige udgifter
- Har man en *stor offentlig sektor* (som den danske) overstiger de negative effekter af øgede skatter effekten af øgede udgifter – og *velstandseffekten af at øge den offentlige sektor bliver negativ*
  - Summen af noget *negativt* og noget *usikkert* er ..... *negativt?*
  - Selv hvis det accepteres, kan der være effekter af at ændre sammensætningen

FM: Den offentlige sektor er for stor

- Henviser blandt andet til den makroøkonomiske litteratur om sammenhæng mellem offentlig sektors størrelse og velstand
  - Herunder publikation fra OECD fra 2016 (Fournier og Johanson)

Panel A. Potential GDP gains from reducing the size of the government, %

Dynamiske effekter og regneregler

Begrænset viden og behov for at træffe valg er vilkår

- Behov for empirisk fundament
  - Men hvornår er det tilstrækkeligt? Er fravær af viden lig med fravær af effekter?
  - Effekter af off. kapitalapparat indregnes fremover – men ingen ”dynamiske effekter”
- Vilkårlighed bør undgås
  - Derfor fornuftigt med på forhånd fastlagte regneregler
  - Men usikkerhed bør anerkendes – og følsomhed klart fremgå
- Behov for at fremlægge krystalklare regnestykker – *inkl. finansiering*
  - Direkte og dynamiske effekter hver for sig
  - Samlet effekt med hhv. uden dynamiske effekter – både for *indtægter* og *udgifter*
  - Effektvurdering for hvert år (offentlig saldo faktisk og strukturelt – og andet)
- Giver om ønskeligt mulighed for at anlægge et ”forsigtighedsprincip”
  - Fx se bort fra dynamiske effekter af skatter ved lempelser (men have dem med ved skattestigninger) eller indlægge et forsigtigt skøn ved besparelse
- Også behov for effektvurderinger af andet end ”dynamiske effekter”